LIBERTUS

KPSS A GRUBU 2027

TİCARET HUKUKU

KONU ANLATIMLI

RABİA KÖSE

- Müfettişlik
- Uzmanlık
- Denetmenlik
- Banka Sınavları
- Gelir Uzmanlığı
- Vergi Müfettişliği
- Hâkimlik
- Sayıştay
- Kamu İhale Kurumu

VİDEO DERS HEDİYELİ

- Konu Anlatımlı
- Örnekler
- Yorumlar
- Uyarılar
- Pratik Bilgiler
- Özgün Sorular ve Açıklamaları

Video derslere ve kitabın baskı tarihinden sonraki güncellemelere erişebilmek için QR kodu okutunuz.

PEGEM AKADEMİ

LIBERTUS TİCARET HUKUKU KONU ANLATIMLI

Rabia KÖSE

ISBN 978-625-5442-05-5

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi
Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

12. Baskı: 2026, Ankara

Yayın-Proje: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Arzu Orhan Kaya
Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim
Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Ankara Özgür Matbaacılık
1250. Cad. No: 25 Ostim Yenimahâlle/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 46821

ÖN SÖZ

Bu yayın; başta KPSS olmak üzere Sermaye Piyasası Faaliyetleri Lisanslama, SMMM sınavları ile Sayıştay, BDDK ve diğer kurum sınavlarına yönelik olarak hazırlanmıştır.

Başta sayın Suat DÜZ, Servet SARIKAYA ve Sunay KARADAĞ olmak üzere yayının hazırlanmasında büyük katkı sağlayan, sonsuz bir sabır ve titizlikle çalışan Gülnur ÖCALAN ve muhteşem editörümüz ile tüm dizgi çalışanlarına teşekkür ederim.

Ayrıca koşulsuz sevgisini ve desteğini esirgemeyen annem Ayşe KÖSE, babam Ömer KÖSE ve kardeşlerime teşekkürü borç bilirim. İyi ki varsınız...

Bu kitaba ilişkin sorularınızı **yayinevi@pegem.net** adresine e-posta yoluyla ya da **0538 594 92 40** numarasına WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Rabia KÖSE

Baskı tarihinden sonra yapılan mevzuat güncellemelerine QR ile ulaşabileceğiniz arti.pegemkampus.com adresinden aktive edeceğiniz e-Kitap'tan ulaşabilirsiniz.

TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPTE, TABLETTE VE MASANDA

Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

- Kitabın dijital formatına erişim sağlayabilirsiniz.
- Video derslere erişim sağlayabilirsiniz.

Detaylı anlatım için QR kodu okutunuz.

Pegem Kampüs web sitesi üzerinden aktivasyon kodunuzu aktif edebilmek ve içeriklere erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

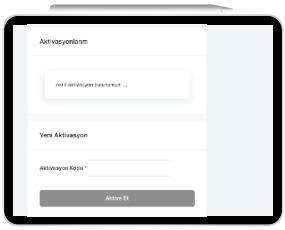
1. Adım
Üyelik

Mevcut tarayıcınızın adres çubuğuna **arti.pegemkampus.com** yazarak web sitemiz üzerinden üyeliğinizi gerçekleştirebilirsiniz.

2. Adım
Aktivasyon

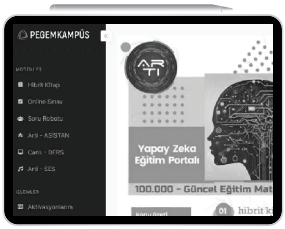
Üyelik bilgileriniz ile giriş yaptıktan sonra sol menüde yer alan **“Aktivasyonlarım”** sekmesine girerek kodunuzu aktif edebilirsiniz.

3. Adım
Ürünlerim

Aktivasyon işleminizi tamamladıktan sonra menüde aktif hâle gelen **”Hibrit Kitap”** sekmesine tıklayarak içeriklere ulaşabilirsiniz.

Aktivasyon kodu kitabınızın iç kapağında yer almaktadır. Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.10.2027 tarihine kadar geçerlidir.

Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

TİCARET HUKUKUNUN KONUSU VE TİCARİ İŞLETME

Ticaret Hukuku 1
Ticari İşletmenin Unsurları 3
Esnaf 5
Ticari İşletmede Merkez ve Şube 6
Ticari İşletmenin Devri 9
Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni 11
Değer Tespiti 14
Rehin Sözleşmesi 14
Rehin Hakkının Kurulması 15
Derece Sistemi 15
Çözümlü Sorular 18
Çözümler 20

2. BÖLÜM

TİCARİ İŞ, TİCARİ HÜKÜM, TİCARİ YARGI

Ticari İş 21
Ticari Hükümler 27
Ticari Davalar 29
Çözümlü Sorular 32
Çözümler 35

3. BÖLÜM

TACİR SIFATI

Gerçek Kişi Tacir 37
Tüzel Kişi Tacir 39
Tacir Sıfatının Hukuki Sonuçları 40
İki Tarafın Tacir Olmasının Hüküm ve Sonuçları 43
Çözümlü Sorular 47
Çözümler 49

4. BÖLÜM
TİCARET SİCİLİ

Ticaret Sicili 50
Teşkilat ve Yönetim 51
Sicil İşlemleri 53
Tescilin Etkisi 56
Çözümlü Sorular 60
Çözümler 62

5. BÖLÜM
TİCARET UNVANI

Ticaret Unvanı 63
Ticaret Unvanının Oluşturulması 65
Ticaret Unvanları 67
Ticaret Unvanının Devri 69
İşletme Adı 71
Marka 72
Markanın Tescili 75
Markanın Koruma Süresi ve Marka Tescilinin Yenilenmesi 75
Çözümlü Sorular 78
Çözümler 80

6. BÖLÜM
HAKSIZ REKABET

Haksız Rekabet Hâlleri 82
Haksız Rekabet Davaları 86
İhtiyati Tedbirler 90
Mahkeme Kararı ve İlanı 91
Çözümlü Sorular 92
Çözümler 94

7. BÖLÜM
TİCARİ DEFTERLER - CARİ HESAP

Defter Tutmakta Yükümlü Olanlar 95
Tutulması Zorunlu Defterler 97
Ticari Defterlerin İçeriği 99
Ticari Defterlerin İncelenmesi 101
Ticari Defterlerin Sahibi Lehine Delil Olması 101
Ticari Defterlerin Sahibi Aleyhine Delil Olması 102
Defter ve Belgelerin Ziyaı (Kaybedilmesi) 103
Cari Hesap Sözleşmesi 104
Alacakların Cari Hesaba Geçirilmesi 105
Cari Hesap Sözleşmenin Sona Ermesi 107
Çözümlü Sorular 108
Çözümler 110

8. BÖLÜM
TACİR YARDIMCILARI

Bağlı Tacir Yardımcıları....112
Ticari Temsilci....112
Ticari Vekil....117
Pazarlamacı....120
Bağımsız Tacir Yardımcıları....123
Acente....123
Komisyoncu (Alım-Satım Komisyoncu)....130
Simsar (Tellal)....134
Çözümlü Sorular....136
Çözümler....138

9. BÖLÜM
ŞİRKET KAVRAMI

Şirketin Unsurları....139
Şahıs Şirketleri....143
Sermaye Şirketleri....143
Ticaret Şirketleri....145
Birleşme....150
Bölünme....153
Tür Değiştirme....154
Çözümlü Sorular....458
Çözümler....160

10. BÖLÜM
ADİ ŞİRKET

Adi Şirket Unsurları....162
Adi Şirket Kuruluşu....164
Şirket Temsili....166
Ortakların Hak ve Borçları....167
Adi Şirketin Sona Ermesi....170
Şirket Tasfiyesi....172
Çözümlü Sorular....174
Çözümler....176

11. BÖLÜM
KOLLEKTİF ŞİRKET

Kollektif Şirketler....177
Kollektif Şirketin Kuruluşu....180
Ortaklar Arasındaki İlişkiler....182
Ortakların Mali Hak ve Borçları....185
Ortaklar Arasında Değişiklikler....187
Şirketin ve Ortakların 3. Kişilerle İlişkileri....191
Kollektif Şirketin Sona Ermesi....193
Çözümlü Sorular....198
Çözümler....200

12. BÖLÜM
KOMANDİT ŞİRKET

Adi Komandit Şirket....201
Adi Komandit Şirketin Kuruluşu....202
Şirketin ve Ortakların 3. Kişilerle Olan İlişkileri....206
Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Şirket....208
Çözümlü Sorular....209
Çözümler....211

13. BÖLÜM
ANONİM ŞİRKET

Anonim Şirket....213
Anonim Şirket Kuruluşu....217
Kuruluş Belgeleri....220
Genel Kurul....223
Genel Kurulun Toplanması....224
Toplantı ve Karar Yeter Sayıları (Nisabı)....230
Genel Olarak Esas Sözleşme Değişiklikleri....235
Çözümlü Sorular....237
Çözümler....239

14. BÖLÜM
YÖNETİM KURULU - DENETÇİ

Yönetim Kurulu 240
Yönetim Kurulunun Görev ve Yetkileri 242
Yönetim Kurulu Toplantıları 247
Yönetim Kurulu Üyelerinin Hak ve Borçları 248
Denetçi 254
Çözümlü Sorular 260
Çözümler 262

15. BÖLÜM
ANONİM ŞİRKETTE PAY KAVRAMI, PAY SAHİPLERİNİN HAK VE BORÇLARI

Pay Çeşitleri 263
Menkul Kıymetler 265
Pay Senetleri 265
Pay Sahibinin Hak ve Borçları 270
Azınlık (Azlık) Hakları 277
Anonim Şirketlerin Sona Ermesi 279
Tasfiye İşlemleri 282
Çözümlü Sorular 286
Çözümler 288

16. BÖLÜM
LİMİTED ŞİRKET

Limited Şirket 289
Limited Şirketin Kuruluşu 291
Şirket Zorunlu Organları 292
Genel Kurul 292
Müdür 295
Ortak Sıfatının Sona Ermesi 299
Ortakların Hak ve Borçları 300
Çözümlü Sorular 306
Çözümler 308

17. BÖLÜM
KIYMETLİ EVRAK HUKUKU

Kıymetli Evrak Hukuku 309
Kıymetli Evrakın Özellikleri 310
Kıymetli Evrak Türleri 311
Nama Yazılı Kıymetli Evraklar 317
Emre Yazılı Kıymetli Evraklar 320
Hamiline Yazılı Kıymetli Evraklar 324
Senet Türünün Değiştirilmesi (Tahvil) 325
Kıymetli Evrakın Ziyaı ve İptali 326
Çözümlü Sorular 329
Çözümler 331

18. BÖLÜM
KAMBİYO SENETLERİ

Kambiyo Senetleri 332
Kambiyo Senetlerinde Ehliyet 333
Kambiyo Senetlerinde Temsil 334
Kambiyo Senetlerinde Aval 334
Aval ile Kefalet Arasındaki Farklar 337
Poliçe 337
Poliçede Bulunması Zorunlu Unsurlar 339
Poliçedeki Alternatif (Yedekli) Unsurlar 341
İhtiyari (İsteğe Bağlı) Unsurlar 342
Açık (Beyaz) Poliçe 346
Eksik Poliçe 347
Poliçenin devri 348
Ciro 348
Temlik Cirosu 354
Tahsil Cirosu 355
Rehin Cirosu 356
Poliçede Kabul 356
Ödeme İçin İbraz 363
Hamilin Başvuru Hakkı 368
Hamilin Vadeden Önce Başvuru Hakkı 370
Hamilin Başvuru Hakkının Düşmesi 370
Çözümlü Sorular 372
Çözümler 374

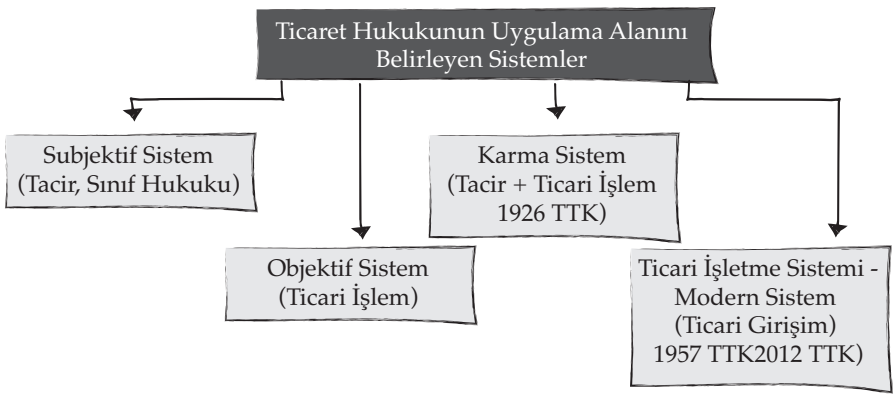
19. BÖLÜM
BONO – ÇEK

Bono (Emre Muharrer Senet) 375
Bonoda Şekil Şartları 376
Bonoda Zaman Aşımı 380
Çek 380
TTK'ye Göre Çekte Şekil Şartları 382
Çekin Devri 386
Çekte İbraz Süreleri 387
Çekte Ödeme 389
Postdate Çek (İleri Tarihli) Çek 390
Hamilin Başvuru (Müracaat) Hakkı 391
Çek Türleri 393
Çözümlü Sorular 395
Çözümler 397

KAYNAKÇA 398

1. BÖLÜM

TİCARET HUKUKUNUN KONUSU VE TİCARİ İŞLETME

TİCARET HUKUKU

Ticari iş ve işlemlere uygulanan kuralların bütününe **ticaret hukuku** denir. Türk Ticaret Kanunu'ndaki hükümlerle, bir ticari işletmeyi ilgilendiren işlem ve fiillere ilişkin diğer kanunlarda yazılı özel hükümler de ticari hükümlerdir (TTK m. 1/1). Özellikle Borçlar Kanunu, İcra-İflas Kanunu gibi kanunlarda yer alıp da ticari olaylara uygulanabilen hükümler, ticari nitelik taşır ve ticaret hukukunun kapsamına dahildir.[1]

Türk Ticaret Kanunu, Medeni Kanun'un ayrılmaz bir parçasıdır (TTK 1/1). Özel hukukun dalıdır.

1. Subjektif Sistem ⇒ Ticaret hukukunun uygulama alanını belirlerken ticari faaliyetin "özne"si olan "tacir"i esas almıştır. Bu sistemde ticaret hukuku "sınıf hukuku, tacirler hukuku" niteliğindedir.

1 Karahan - Ticaret Hukukuna Giriş, 1.

1673 - 1681 tarihli Fransız Kara ve Deniz Ticareti Emirnameleri, 1897 Alman Ticaret Kanunu subjektif sisteme göre hazırlanmıştır.

2. Objektif Sistem ⇒ Ticaret hukukunun uygulama alanını belirlerken "ticari işlem"i esas almıştır. Ticaret hukuku "ticari işlemler" hukukudur.

1807 Fransız Ticaret Kanunu objektif sisteme göre hazırlanmıştır.

3. Karma Sistem ⇒ Ticaret hukukunun uygulama alanını belirlerken "hem taciri hem de ticari işlemi" esas alan sistemdir.

1926 tarihli TTK, karma sisteme göre hazırlanmıştır.

4. Ticari İşletme Sistemi ⇒ Modern Sistem → Ticaret hukukunun uygulama alanını belirlerken "ticari işletme"yi esas alan sistemdir.

1957 yürürlük tarihli 6762 sayılı TTK ile 01.07.2012 yürürlük tarihli 6102 sayılı TTK modern sistem-ticari işletme sistemine göre hazırlanmıştır.

Çıkmış Soru

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun düzenlenmesinde hangi sistem benimsenmiş ve aşağıdakilerden hangisi esas alınmıştır?

A) Subjektif sistem ve tacir

B) Ticari işlem esası

C) Ticari işletme esasına dayanan modern sistem

D) Objektif sistem ve ticari iş

E) Karma sistem ve hem tacir hem de ticari iş ve işlemler

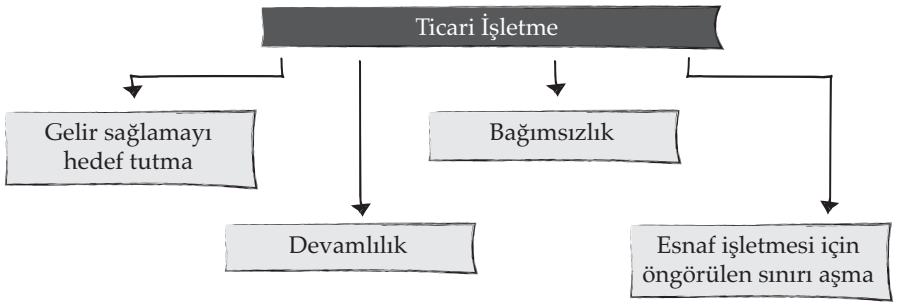
Çözüm

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun düzenlenmesinde "ticari işletme esasına dayanan modern sistem" benimsenmiştir.

Cevap C

Ticari İşletme

Tanımı: Ticari işletme, esnaf işletmesi için öngörülen sınırı aşan düzeyde gelir sağlamayı hedef tutan, faaliyetin devamlı ve bağımsız şekilde yürütüldüğü işletmedir (TTK 11/1).

TİCARİ İŞLETMENİN UNSURLARI

1. Gelir Sağlamayı Hedef Tutma (Gelir Sağlama Amacı) ⇒ Ticari işletme iktisadi faaliyet yürütür. Amacı gelir sağlamaktır. Gelir sağlamayı hedeflemeyen kültürel, sportif, bilimsel veya hayır amaçlı işletmeler ticari işletme değildir. Örneğin, fakir ailelere yemek dağıtmak için kurulan aşevi ticari işletme değildir.[2]

Ticari işletmede önemli olan gelir sağlama hedefidir.

Gelir sağlama hedefiyle kurulan işletme zarar etse bile, ticari işletme vasfına sahiptir.

Ticari işletmeden fiilen elde edilen gelirin sarf yerini işletme sahibi belirler. Elde edilen geliri ticari, kültürel, sportif, bilimsel veya hayır amacıyla kullanabilir. Örneğin, tekstil fabrikasından elde ettiği gelirle yoksul öğrencilere burs verebilir. Gelir sağlama hedefiyle kurulan işletmeden elde edilen gelir hayır amaçlı örneğin, yoksul öğrencilere burs için kullanılsa bile o işletme ticari işletmedir. Gelirin nereye harcandığı önemli değildir.[3] İşletmeyi işleten kişinin hukuki statüsü de işletme kavramının tayininde önem arz etmez.[4] İşletmeyi işleten gerçek veya tüzel kişi olabilir.

2. Devamlılık (Sürekli Faaliyet) ⇒ Devamlılık, yürütülecek faaliyetin az çok sürekli olarak yapılacağı konusundaki kasıt ve niyeti ifade eder.[5] Devamlılık niyetiyle kurulmayan işletmeler ticari işletme sıfatı kazanamaz. Geçici (arızi) veya tesadüfi olarak yürütülen işlerde devamlılık unsuru yoktur. Devamlılık, faaliyetin teşkilatlanması ve profesyonelce icra edilmesidir.

Bir işletmenin ticari işletme sayılması için kazanç sağlamaya yönelik ticari faaliyeti, belli bir zaman dilimi içinde sürdürmesi gerekir. Başlangıç ve bitiş zamanı belirli bir faaliyette bulunmak devamlılık için yeterlidir. Örneğin, 3 yıl sürecek baraj inşaatı devamlılığı olan bir iştir.

2 Bahtiyar - Ticari İşletme, 4.
3 Karayalçın - Ticari İşletme, 158.
4 Arkan - Ticari İşletme, 26.
5 Kayar - Ticari İşletme Hukuku, 47.